

TOPICAL ISSUES OF SCIENCE AND PRACTICE

TOPICAL ISSUES OF SCIENCE AND PRACTICE

Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference

London, Great Britain
November 02-06, 2020

TOPICAL ISSUES OF SCIENCE AND PRACTICE

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

UDC 01.1

The VII th International scientific and practical conference «Topical issues of science and practice» November 02-06, 2020 London, Great Britain 2020. 781 p.

ISBN - 978-1-63649-929-1

DOI - 10.46299/ISG.2020.II.VII

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs
Candidate of Law, Associate Professor
Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liubchych Anna</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines , Informatics and Modeling. <i>Podolsk State Agrarian Technical University</i>
<u>Mushenyk Iryna</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Доцент кафедри криміналістики та психології Одеського державного університету внутрішніх справ.
<u>Prudka Liudmyla</u>	
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Доктор медичних наук, завідувач кафедри наук про здоров'я Ужгородського національного університету

TOPICAL ISSUES OF SCIENCE AND PRACTICE

53.	Савліва Н.О., КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИМУШУВАННЯ ДІТЕЙ ДО ЖЕБРАКУВАННЯ В УКРАЇНІ	252
54.	Сарнавська А.І. ДЕЯКІ МІЖНАРОДНІ ПРИВАТНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	254
55.	Сезько А.С., ОБМАН ЯК ПІДСТАВА ВИЗНАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ДОГОВОРУ НЕДІЙСНИМ	257
56.	Солоджук Т.О. ЕЛЕКТРОННІ ГРОШІ: ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В США ТА УКРАЇНІ	261
57.	Хатнюк Н.С., Вознюк В.Р. ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОЗУМІННЯ МЕХАНІЗМУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	266
58.	Чорний Г.О. ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ МІКРОСЛІДІВ В КРИМІНАЛІСТИЦІ НА СУЧАСНОМУ ЄТАПІ	271
59.	Шевченко А.Є., Кожевнікова А.С. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ	276
MANAGEMENT, MARKETING		
60.	Malinoshevska K. BASIC APPROACHES TO SUBSTANTIATING THE AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX DEVELOPMENT STRATEGY	279
61.	Воронкова Т.Є., Вовкодав А.Ю. МЕТОДИ ОЦІНКИ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ	281
62.	Олешко А.А., Салтанюк Н.С. УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	284
MEDICAL SCIENCES		
63.	Abaturov A., Nikulina A., Kolbasin P. GENETIC PREDICTORS OF METABOLIC UNHEALTHY OBESITY IN CHILDREN	287

ОБМАН ЯК ПІДСТАВА ВИЗНАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ДОГОВОРУ НЕДІЙСНИМ

Сезько Анастасія Сергіївна

студентка III курсу

Факультету права та міжнародних відносин
Київського університету імені Бориса Грінченка

Науковий керівник

Хатнюк Наталія Сергіївна

професор, д.ю.н., доцент кафедри
публічного та приватного права

Факультету права та міжнародних відносин
Київського університету імені Бориса Грінченка,

Актуальність обраної теми полягає в тому, що господарська діяльність цілком пов'язана з укладенням договорів. Договір є основним елементом регулювання господарсько-договірних відносин. Недійсність такого договору внаслідок обману, може призвести до розладу або ускладнення господарської діяльності. Договір, можна визначити, як гарантію виконання зобов'язань сторонами, якщо даний договір вчинений під впливом оману, то це тягне за собою визнання такого договору недійсним та оспорювання у суді. Наразі, існують проблеми визнання господарських договорів недійсними, тому що сучасний стан правового регулювання потребує вдосконалення.

Договором у вітчизняному законодавстві слід вважати угоду майнового характеру, яка укладається між суб'єктами господарювання, в основі, якого закріплений економічний інтерес, за договором визначаються права та обов'язки сторін при здійсненні господарської діяльності. Господарський договір, можна визначити як юридичний факт, на підставі якого виникають господарсько-договірні зобов'язання (ст.179, 180 ГК України). [1] Проблема визнання договорів недійсними не є новим явищем, це існувало завжди, але останніми роками спостерігається приріст судових справ, які присвячені недійсності господарських договорів, які укладені на підставі введення в оману. Варто зазначити, що недійсний договір – це договір, який не відповідає вимогам законодавства України та не створює правових наслідків, крім наслідків, пов'язаних із його недійсністю.

Правове регулювання договірних відносин у господарському праві здійснюється, переважно, до норм Господарського кодексу України [1], Цивільного Кодексу України [2] та відповідно до законів України, які регулюють окремі види господарської діяльності. Слід зазначити, що ст.207 ГК України, яка визначала недійсність господарського зобов'язання виключена на підставі Закону України. [3] Варто погодитись з думкою В.В. Луця про те, що зараз є

гострі розбіжності та суперечливість у положеннях ГК та ЦК України і це в свою чергу призводить до не ефективного регулювання відносин. [4, с.120].

Одна з найважливіших умов дійсності договору є відповідність внутрішньої волі (бажання укласти договір) і волевиявлення (зовнішнього виявлення внутрішньої волі).[5] Якщо спостерігається вплив у вигляді деформації інформації або обману, то це тягне за собою визнання господарського договору недійсним. Нормативна база, яка регулює вчинення господарських договорів вкрай обмежена, це дає змогу укладати неправомірні зобов'язання, основою яких виступає омана.

Н. С. Хатнюк визначає поняття «омана» під яким традиційно розуміється помилкове уявлення про угоду в цілому або її основні елементи, а також омана розглядається як процес хибного сприйняття дійсності. А термін «введення в оману» передбачає навмисну спрямованість дій однієї сторони щодо іншої для спантеличення та створення хибного уявлення про факти й обставини майбутньої угоди [6, С. 106 – 107].

Омана є прямою підставою для визнання господарського договору недійсним (ст. 230 ЦК України)[2]. Заборовський В.В. та Попович Р.В. визначають, що господарські зобов'язання вчинені під впливом обману, мають визначатися недійсними, бо є наявний факт дефекту волі учасників правочину та ці правочини мають бути розглянуті та визнані недійсними в судовому порядку. [7, С.8].

Проаналізувавши судову практику, яка стосується розгляду недійсності господарського договору внаслідок омани, можу зробити висновок, що правочин, здійснений під впливом обману, на підставі ст. 230 ЦК може бути визнаний судом недійсним. На прикладі Постанови Київського апеляційного господарського суду та відповідно до пункту 20 постанови Пленуму Верховного Суду України від 06.11.2009 № 9 "Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними"[9.] зазначено, що правочин визнається недійсним у випадку навмисного введення іншої сторони в оману щодо обставин, які впливають на вчинення правочину. Вбачається, що саме позивач як сторона, яка діяла під впливом обману, повинен довести наявність умислу з боку відповідача, істотність значення обставин і сам факт обману. Якщо все інше, крім умислу, доведено, вважається, що мала місце помилка. Варто враховувати, що обман стосовно мотиву, тобто внутрішнього спонукання особи до здійснення правочину, не має істотного значення. Зокрема, обман щодо фінансового становища контрагента як мотиву правочину не може бути підставою для визнання правочину недійсним.[8]

Після судового розгляду справи про визнання договору настає такакий юридичний момент, як наслідки визнання господарського договору недійсним (ст. 216 ЦК та 208 ГК України) [1.,2.]

Проаналізувавши положення ст.208 ГК України [1.], можна виокремити цілий ряд прогалин. В статті прописані такі наслідки, як реституція

(одностороння або двостороння) або конфіскаційні заходи (двостороння і одностороння конфіскація), але слід зауважити, що в ЦК України існують й інші наслідки, які передбачені ст.ст.227-233 ЦК України[2.], в яких передбачено, що в разі визнання господарського договору недійсним, до нього можуть бути застосовані також і такі наслідки, як відшкодування моральної шкоди та відшкодування заподіяних збитків (стягнення подвійної суми збитків). Враховуючи, вище викладене та з урахуванням положень ГК та ЦК України доцільно буде сформулювати нову норму в ГК України, яка б містила більш повний список наслідків, які настають після визнання господарського договору недійсним.

Таким чином, проаналізувавши наукові дослідження, судову практику та законодавчі положення, дійшли відповідних висновків, що існує ціла низка проблем при визнанні господарського договору недійсним на підставах обману:

- по-перше, недостатня кількість норм, які б регулювали господарські договори в цілому.

- наявні норми неупорядковані та при вирішенні проблеми, ми маємо звертатись до кількох нормативно-правових документів, також існує проблема суперечності норм ГК України з ЦК України. П

- по-друге, неможливо визначити основні наслідки, які будуть застосовуватись при визнанні недійсності договору.

Отже, основною проблемою положення про недійсність господарських договорів на підставі обману є відсутність чітких норм регулювання договорів в господарській діяльності, які мають бути закріплені в ГК України. Слід внести певні зміни та розширити норми ГК України, рекомендовано розписати порядок, підстави та наслідки визнання господарського договору недійсним укладеного під впливом обману.

Таким чином, чітко прописані норми будуть дієвим засобом, які будуть виступати гарантією для сторін договору. Спроститься процедура оскарження недобросовісних договорів. Дані зміни забезпечать втілення таких принципів, як законність та верховенство права при розгляді спірних питань, щодо недійсності договорів укладених в результаті обману.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), – 2003. – №18-22 – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

3. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» Закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII // (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 13, ст.69)

4. Луць, В.В. Договірне право України: сучасний стан і тенденції розвитку // Щорічник українського права. – Х., 2010.– № 2. – С. 118–125.

TOPICAL ISSUES OF SCIENCE AND PRACTICE

5. Побіянська Н.Б., Хатнюк Н. С. Правові підстави визнання господарського зобов'язання недійсним як спосіб захисту прав та охоронюваних інтересів суб'єктів господарювання : монографія / за заг. ред. д. ю. н., доцента Н. С. Хатнюк. Київ: «Видавництво Людмила», 2019. 164 с

6. Хатнюк Н.С. Заперечні угоди та їх правові наслідки: дис. на здобуття наук.ступеня канд. юр. наук: спец. 12.00.03 / Н.С. Хатнюк – К., 2003. – 218 с

7. Заборовський В.В., Попович Р.В. Правочини з вадами волі: основні теоретичні аспекти – серія Право. Випуск 31, Том 2. – С. 18–22.

8. Постанова Київського апеляційного господарського суду// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/72008428>

9. Постанова Верховного суду України від 06.11.2009 № 9 «Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-09#Text>